

UCHWAŁA Nr XXXIII/229/20
Rady Gminy Działdowo

z dnia 16 grudnia 2020 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.) Rada Gminy Działdowo uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Działdowo na 2021 rok stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Krystyna Wasiak

Załącznik
do Uchwały nr XXXIII/229/20
Rady Gminy Działdowo
z dnia 16 grudnia 2020 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH NA ROK 2021
W GMINIE DZIAŁDOWO.**

DZIAŁDOWO 2020

I. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO I SYTUACJI SPOŁECZNEJ

Gmina Działdowo jest gminą wiejską położoną w południowo – zachodniej części województwa warmińsko – mazurskiego, zajmuje powierzchnię 27217 ha, na której położonych jest 35 miejscowości, zgrupowanych w 31 sołectw. Jest to największa obszarowo gmina Powiatu Działdowskiego, zajmuje około 28,2% jego powierzchni. Liczba mieszkańców ogółem według stanu na dzień 30 września 2020 r. zameldowanych na pobyt stały wynosi 9596 osób, a na pobyt czasowy 101. Liczba osób pełnoletnich stanowi 7470 mieszkańców, w wieku produkcyjnym wg. stanu na 30 września 2020 r. jest 5944 osoby, w tym 2718 stanowią kobiety w wieku 18-59 lat oraz 3226 mężczyźni w wieku 18- 64 lata. Gmina stanowi wspólnotę samorządową utworzoną z mocy prawa przez mieszkańców zamieszkujących określone terytorium. Gmina zajmuje się szeregiem działań, które są mniej dostrzegalne na co dzień, jednak bardzo istotne w obszarze działania wspólnoty samorządowej. Do tych zadań zaliczamy działania w zakresie pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, ochrony zdrowia oraz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W Gminie Działdowo działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który realizuje zadania z zakresu szeroko pojętej pomocy rodzinom zamieszkałym na terenie Gminy Działdowo. Rodzinom i osobom udzielona została pomoc w formie świadczeń pieniężnych: zasiłek stały, okresowy, celowy, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” oraz w formie świadczeń niepieniężnych: usługi opiekuńcze, schronienie, dożywianie w szkole w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, praca socjalna. Do 30 września 2020 r. z ww. pomocy GOPS skorzystały 242 rodziny,

Rodziny otrzymały pomoc w formie:

1. Zasiłku stałego – 31 rodzin,
2. Zasiłku okresowego – 134 rodziny,
3. Zasiłku celowego – 126 rodzin,
4. Specjalnego zasiłku celowego – 9 rodzin,
5. Zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego – 5 rodzin,
6. Dożywiania dzieci w szkole – 106 rodzin,
7. Schronienia – 4 osoby,
8. Usług opiekuńczych – 12 rodzin.

Ww. rodziny otrzymały pomoc z powodu:

- bezrobocia – 151 rodzin,
- długotrwałej choroby – 43 rodziny,
- niepełnosprawności – 55 rodzin,
- alkoholizmu – 1 rodzina,

- wielodzietności – 39 rodzin,
- potrzeby ochrony i macierzyństwa – 44 rodziny,
- innych niż ww., m.in. bezdomności – 4 rodziny, zdarzenia losowego – 5 rodzin.

W jednej rodzinie może wystąpić kilka powodów przyznania pomocy, np. bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba etc.,

W okresie od 1 października 2019 r. do 30 września 2020 r. z pomocy w formie dożywiania w szkołach w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” skorzystało 245 dzieci. Z pomocy psychologa w okresie od stycznia do września 2020 r. skorzystało 14 osób. W roku 2019 po raz pierwszy został utworzony punkt konsultacyjny bezpłatnych porad prawnych dla rodzin, w których występowały problemy alkoholowe, przemocowe i inne dysfunkcje. Z bezpłatnych porad prawnych skorzystało 56 osób. Rok 2020 okazał się dla wielu ludzi trudny i mało dostępny w kontaktach międzyludzkich, dlatego też nie wszyscy zainteresowani pomocą prawną skorzystali z wizyty bezpośredniej u radcy prawnego. Porady były udzielane stacjonarnie – skorzystało z nich 36 osób oraz telefonicznie – powyżej 45 osób uzyskało fachową pomoc.

Gmina Działdowo jest organem prowadzącym dla:

- ośmiu szkół podstawowych z 11 oddziałami przedszkolnymi, oraz punktu przedszkolnego z dwoma oddziałami przedszkolnymi.

Ogółem w Gminie wg. stanu na 30 września 2020 r. jest 941 uczniów szkół podstawowych oraz 209 dzieci uczęszczających do oddziałów przedszkolnych. *(źródło SIO, stan na 30.09.2020 r.).*

Stopa bezrobocia w powiecie działdowskim na koniec 2019 r. wynosiła 13,6 %, największa liczba bezrobotnych dot. osób w wykształceniu gimnazjalnym i poniżej w wieku 25 -34 lat. Pomimo zwiększonych/dodatkowych świadczeń socjalnych, rodzinnych oraz dostępności zatrudnienia i możliwości podniesienia wykształcenia, liczba osób zarejestrowanych w PUP, biernych zawodowo nadal utrzymuje wskaźnik powyżej 10 pkt. procentowych.

W gminie Działdowo działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która w roku 2019 skierowała 2 wnioski do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w Działdowie o nałożenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. 12 osób zostało skierowanych do Ośrodka Terapii Uzależnień i Współzależnienia w ramach podjęcia terapii dla uzależnionych od alkoholu w trybie niestacjonarnym/ambulatoryjnym. W 2019 r. w Ośrodku terapii leczyły się 53 osoby uzależnione i 15 osób współzależnionych z ternu Gminy Działdowo.

Na terenie Gminy Działdowo obowiązuje Uchwała XLIII/365/18 z dnia 9 sierpnia 2018 r. Rady Gminy Działdowo w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Działdowo.

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosi:

- 50 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % alkoholu oraz piwa
- 40 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18 % (z wyjątkiem piwa)
- 40 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18 %

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosi:

- 15 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % alkoholu oraz piwa
- 10 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18 % (z wyjątkiem piwa)
- 10 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18 %

W Gminie Działdowo prowadzonych jest 27 punktów sprzedaży napojów alkoholowych w tym 23 sklepy i 4 lokale gastronomiczne. 19 sklepów posiada zezwolenie na sprzedaż wszystkich rodzajów alkoholi, 22 sklepy na sprzedaż alkoholu od 4,5 % do 18 %, natomiast 23 sklepy na sprzedaż alkoholu do 4,5 %. Dwa lokale gastronomiczne posiadają zezwolenie na sprzedaż alkoholu od 4, 5% do 18 %, pozostałe dwa na sprzedaż alkoholu do 4,5 %. Oznacza to, że na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych ogółem przypada ok 277 pełnoletnich mieszkańców gminy. GKRPA w 2019 r. zaopiniowała pozytywnie 10 wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów są środki finansowe budżetu Gminy stanowiące dochody z tytułu wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2020, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację programu. Zgodnie z art. 18² ww. ustawy środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Rok 2020 został zdominowany przez stan pandemii COVID- 19, co skutkowało wprowadzeniem ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem koronawirusa, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. 23 czerwca 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych

na zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID – 19 (Dz. U. z 2020 r. poz.1086 ze zm.) zawiera ona istotne zmiany w zakresie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatkowania środków pochodzących z opłat za te zezwolenia.

Na podstawie przepisów w związku z art. 15 qc ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych Wójt do dnia 31 grudnia 2020 r. może wykorzystać dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi na działania związane z przeciwdziałaniem COVID – 19.

Z uwagi na powyższe, część sklepów czy punktów gastronomicznych została zamknięta, dlatego też wpływy do budżetu gminy za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia (szczególnie w miejscu sprzedaży dot. pkt. gastronomicznych) za rok 2020 z pewnością będą mniejsze. Dlatego zgodnie z zaleceniami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych gmina Działdowo w sposób ostrożny w roku 2021 będzie wydatkowała środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na działania związane z COVID – 19 przy jednoczesnym założeniu, że zdrowie i życie mieszkańców oraz osób uzależnionych, współuzależnionych i doświadczających przemocy stanowiąc będzie o wsparciu pomocowym, naprawczym podczas realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Obowiązkiem Gminy jest przeznaczanie środków pieniężnych - stanowiących dochody ze wskazanych wyżej opłat - na wykonywanie zadań wynikających z postanowień cytowanej ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Kolejnym obowiązkiem/wskazaniem gminy jest dbanie o bezpieczeństwo i zdrowie wszystkich mieszkańców, dlatego też program będzie zawierał szczególne regulacje na 2021 r. związane z pandemią COVID - 19. Gmina z racji dysponowania wiedzą o problemach swoich mieszkańców oraz dostępnych zasobach, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do społeczności. Większość zadań jest realizowanych na poziomie Gminy zgodnie z ww. ustawą oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 w obszarze profilaktyki szczególnie uniwersalnej i edukacji społecznej oraz w oparciu o ustawę o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2019 poz. 2365 ze zm.) Adresatami są te same lub pokrewne

grupy osób. Zasadne jest więc przyjęcie do realizacji zadań w postaci jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Nowoczesne podejście profilaktyki, leczenia i rehabilitacji musi zakładać kontekst uzależnień ze względu na upowszechniające się wzory łączenia substancji i przenoszenia uzależnień. Działania i zadania ujęte są w „Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”.

Program sporządzono w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492 ze zm.)
- Ustawa o Zdrowiu Publicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2365 ze zm.)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685 ze zm.)
- Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID – 19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID -19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1086 ze zm.)
- Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID -19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374 ze zm.)

Przedstawiony program adresowany jest do osób uzależnionych od alkoholu, ich rodzin, do dzieci i młodzieży oraz wszystkich, którzy doświadczają przemocy w rodzinie, jak również do ogółu społeczeństwa.

Konsultacje do programu były prowadzone z mieszkańcami, pracownikami GOPS, pracownikami szkoły, członkami GKRPA oraz z podmiotami i instytucjami pracującymi z rodziną, osobą uzależnioną, współuzależnioną i doświadczającą przemocy. Program powstał w oparciu o ww. ustawy, konsultacje, informacje pozyskane z jednostek organizacyjnych Gminy Działdowo oraz w oparciu o diagnozę społeczną przeprowadzoną wśród uczniów klas VII – VIII szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest gmina Działdowo. Z przedstawionego raportu dot. używania alkoholu przez młodzież wynika, że problem spożywania alkoholu przez młodzież istnieje. Pod względem spożywania najmocniejszego alkoholu jest wódka. Wśród uczniów klas VII – VIII (próba badawcza przeprowadzona na 72 uczniach – 38 stanowili chłopcy, 34 dziewczynki) uczących się w szkołach gminnych

problem spożywania alkoholu nie jest tak dalece idący, jak ma to miejsce w woj. lubelskim czy kujawsko -pomorskim. Na pytanie czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy młodzież spożywała alkohol w postaci wódki 89,3% uczniów (chłopców) – wcale nie spożywało, natomiast 7,1 % przyznało że piło wódkę codziennie, pozostałe 3,6 % piło mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej. W kwestii dot. spożywania wódki przez dziewczynki 13-15 lat, 88,2 % nie piło wódki, 5,9 % spożywało ten alkohol codziennie oraz mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej. Problem sięgania młodych ludzi po alkohol „ten mocniejszy” jest widoczny, dlatego też prowadzone są warsztaty, widowiska oraz pozalekcyjne profilaktyczne programy, które trafiają do młodego pokolenia i spowalniają przyrost „młodych pijących i upijających się”. Wszystkie używki to poważny problem XXI w. Pomimo tego, iż uczniowie posiadają wiedzę nt. szkodliwości alkoholu i innych używek, to i tak po nie sięgają. Zasadnym, w roku 2021 będzie utworzenie punktu informacyjno – konsultacyjnego w skład, którego wejdą specjaliści: (psycholog, terapeuta, pedagog, profilaktyk społeczny, pracownik socjalny, radca prawny i inne podmioty wdg. zapotrzebowania) w ramach zapobiegania i przeciwdziałania uzależnieniom wśród dzieci, młodzieży czy osób dorosłych. Zostanie również zwiększona pomoc dzieciom i rodzinom poprzez tworzenie na świetlicach wiejskich czy innych punktach ogólnie dostępnych dla dzieci i mieszkańców grup wsparcia. Gmina Działdowo jest gminą rozległą powierzchniowo i dojazd, dla niektórych osób do instytucji wspierających staje się być dużym utrudnieniem. Działania objęte w programie są zgodne z ww. aktami prawnymi oraz rekomendacjami PARPA.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.). Koordynatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana przez Wójta Gminy Działdowo, która inicjuje działania w zakresie określonym w ust. 1 ww. ustawy.

II.REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z PROFILAKTYKĄ I ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH OBEJMUJE W SZCZEGÓLNOŚCI:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej, prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży

- w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych i sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych np. ośrodki terapii uzależnień i współuzależnienia, wspólnoty AA, grupy wsparcia, kluby abstynenta, stowarzyszenia abstynenckie.
 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowaniu przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
 6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.
 7. Instytucje zobowiązania do leczenia odwykowego w tym przestrzegania RODO i przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
 8. Kompetencje członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.
 9. Tryb realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
 10. Ograniczenie dostępności alkoholu.
 11. Szczególne regulacje, wytyczne i rekomendacje związane z wprowadzeniem stanu epidemii COVID -19.
 12. Zasady wynagradzania członków GKRPA.
 13. Finansowanie programu.
 14. Realizatorów programu.

III.CELE I FORMY REALIZACJI PROGRAMU

Rozdział 1

Zwiększanie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób dorosłych, młodzieży, dzieci i ich rodzin, uzależnionych, współuzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od alkoholu.

Na mocy art. 21 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi leczenie osób uzależnionych od alkoholu dobywa się w zakładach leczniczych podmiotów leczniczych, wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia stacjonarne, całodobowe oraz ambulatoryjne, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295 ze zm.). Przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nie dopuszczają możliwości leczenia osób uzależnionych poza podmiotami leczniczymi.

1. Przyjmowanie i rozpatrywanie przez GKRPA wniosków/zawiadomień wobec osób uzależnionych od alkoholu/lub osób w stosunku, do których istnieje podejrzenie nadużywania alkoholu i ustalanie sposobu dalszego postępowania w zakresie leczenia.
2. Udzielanie informacji na temat możliwości leczenia uzależnienia, wstępne motywowanie do podjęcia terapii (rozmowy motywująco – profilaktyczne) w placówkach leczenia uzależnień, udzielanie informacji o grupach wsparcia i kierowanie na leczenie odwykowe (specjalistyczne).

3. Rozszerzenie oferty terapeutycznej w zakładach leczenia odwykowego.
4. Sporządzanie wywiadów w celu skompletowania dokumentacji do sądu.
5. Podnoszenie kwalifikacji członków GKRPA poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach i seminariach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu.
6. Organizowanie i finansowanie szkoleń, konferencji, superwizji i seminariów o tematyce uzależnień, współuzależnień, przemocy i agresji dla:
 - a) osób pracujących z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi,
 - b) osób pracujących z dziećmi z rodzin, w których występuje problem alkoholowy, dysfunkcja środowiska rodzinnego,
 - c) członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - d) członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - e) nauczycieli i pedagogów,
 - f) pracowników leczenia odwykowego,
 - g) rodziców dzieci i młodzieży uzależnionej, współuzależnionej i zagrożonej uzależnieniem,
 - h) kadry pedagogicznej szkół.
7. Finansowanie obozów, wyjazdów i innych form wypoczynku terapeutycznego dla osób uzależnionych i ich rodzin.
8. Kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego wobec osób, które nie chcą dobrowolnie podjąć się leczenia.
9. Pokrywanie kosztów wykonania opinii przez dwóch niezależnych biegłych w przedmiocie uzależnienia osób kierowanych do sądu – finansowanie opinii biegłych sądowych tj. psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
10. Pokrywanie kosztów opłaty sądowej od wniosków o wszczęcie postępowania nieprocesowego o zobowiązanie do leczenia odwykowego.
11. Zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówkach leczenia odwykowego (książek, broszur, ulotek i innych niezbędnych do pracy z pacjentami).
12. Dofinansowanie remontu i adaptacji placówek w celu zapewnienia odpowiednich warunków materialnych do prowadzenia terapii grupowej i indywidualnej z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i zagrożonymi uzależnieniem.
13. Dopuszczenie placówek leczenia odwykowego – pomoc w uzupełnieniu wyposażenia placówki, która ułatwi realizację programów (wyposażenie w podstawowy sprzęt jak np. alkomat, kserokopiarka, tablica, dyktafon i inne).
14. Dofinansowanie programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia – dofinansowanie różnych form rehabilitacji osób uzależnionych np. aktywizacji zawodowej.
15. Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Rozdział 2

Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej oraz prawnej rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, ograniczenie szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z ww. rodzin.
2. Dofinansowanie/finansowanie punktów konsultacyjnych, doradztwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego oraz profilaktyki społecznej.
3. Dofinansowanie programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem dorosłych dzieci alkoholików.
4. Podejmowanie interwencji i kierowanie spraw do odpowiednich instytucji.
5. Informowanie o chorobie alkoholowej i możliwości podjęcia leczenia.
6. Finansowanie pracy terapeutycznej/socjoterapeutycznej z dziećmi i rodziną, zajęć opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci z grup ryzyka, zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
7. Dofinansowanie zajęć z dziećmi na świetlicach wiejskich – realizowanie różnorodnych form wsparcia np. pomoc w nauce, dożywianie, udział w różnego rodzaju zajęciach rozwojowych i innych, prowadzenie współpracy z rodzicami, opiekunami dzieci oraz szkołami.
8. Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym/ problemem przemocy oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych.
9. Finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych, profilaktycznych i socjoterapeutycznych.
10. Diagnoza sytuacji całej rodziny i proponowanie pomocy dla wszystkich jej członków, podejmowanie działań w kierunku ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego.
11. Współpraca ze szkołami w zakresie wsparcia pedagogicznego i poradnictwa edukacyjnego, współdziałanie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie organizowania dodatkowej opieki oraz pomocy społecznej i psychologicznej dla rodzin i ich dzieci, w których występują problemy alkoholowe i przemoc w rodzinie.
12. Organizowanie lokalnych porad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.
13. Współpraca z GOPS, szkołą i innymi instytucjami w dokonywaniu naboru dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowych, niewydolnych wychowawczo na różnorodne formy wypoczynku.
14. Wspieranie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej.
15. Współdziałanie z instytucjami, placówkami i organizacjami w zakresie działalności służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.
16. Wspieranie działalności grup samopomocowych (w tym grup wsparcia) dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
17. Organizowanie szkoleń dla osób mających kontakt z osobami stosującymi przemoc w rodzinie.

Rozdział 3
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej
w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności
dla dzieci i młodzieży.

1. Realizacja programów profilaktycznych w tym: widowisk artystycznych, teatralnych, koncertów, konkursów tematycznych, warsztatów, spotkań itp., dotyczących uzależnień, przemocy dla dzieci, młodzieży i rodziców w placówkach oświatowych na terenie gminy. (prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo – wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
2. Udział w finansowaniu szkolnych programów profilaktyki oraz działań zaplanowanych przez placówkę oświatową np. kółka zainteresowań, zajęcia korekcyjno- wyrównawcze, pikniki szkolne, konkursy, itp.
3. Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką alkoholową i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniami, podejmowanie działań edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do mieszkańców gminy, wdrażanie ogólnopolskich kampanii.
4. Finansowanie profilaktycznych pozalekcyjnych programów socjoterapeutycznych, zajęć edukacyjno-informacyjnych, sportowych z elementami profilaktyki dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
5. Finansowanie świetlic środowiskowych i szkolnych tj. wyposażanie ich w sprzęt i materiały niezbędne do prowadzenia zajęć.
6. Organizacja i finansowanie wyjazdów dzieci i młodzieży na wycieczki i spektakle teatralno-rozrywkowe i inne o treściach związanych z profilaktyką uzależnień.
7. Finansowanie zimowisk, półkolonii letnich posiadających w swoim programie zajęcia profilaktyczno-terapeutyczne w zakresie problemów alkoholowych i innych uzależnień.
8. Zakup literatury specjalistycznej lub opracowanie materiałów edukacyjnych z zakresu uzależnień dla szkół i bibliotek gminnych oraz ich dystrybucja wśród określonych grup adresatów np. młodzieży, nauczycieli, pracowników służby zdrowia, ofiar przemocy, osób współuzależnionych i uzależnionych od alkoholu.
9. Realizacja tzw. profilaktyki alternatyw angażującej dzieci i młodzież w alternatywne formy spędzania wolnego czasu (Mikołajki, Dzień Dziecka, Dzień Wiosny, Dzień Sportu itp.)
10. Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez:
 - a) inicjowanie i organizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych, festynów rodzinnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, których celem jest integracja rodzin i społeczności lokalnej.
 - b) organizowanie atrakcyjnych form czynnego wypoczynku: rajdy i wycieczki krajoznawcze, biwaki, obozy, spotkania edukacyjne/naukowe, socjoterapeutyczne itp.

11. Organizowanie i sfinansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla pedagogów szkolnych, wychowawców, nauczycieli i rodziców – niezbędnych w procesie wychowania oraz prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą.
12. Dopuszczenie i zakup materiałów dla Ośrodka Terapii Uzależnień i Współzależnienia oraz dla zakładów leczenia odwykowego potrzebnych do pracy z pacjentami (kwestionariusze, ankiety, materiały biurowe itp.), zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów/psychoterapeutów pracujących w ww. placówkach.
13. Działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców. Współpraca z ośrodkami szkolenia kierowców w zakresie włączenia do programów szkolenia kandydatów na kierowców problematyki alkoholowej. Zakup materiałów edukacyjnych min. broszur, plakatów, ulotek, liczników trzeźwości itp.
14. Przeciwdziałanie nietrzeźwości w miejscach publicznych poprzez podnoszenie kompetencji zawodowych przedstawicieli służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi.
15. Dopuszczenie terenów rekreacyjnych, placów zabaw, boisk sportowych na terenie gminy.
16. Wspieranie i koordynowanie pracy interdyscyplinarnych zespołów ds. pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.
17. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej, podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców.
18. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych.
19. Zakup materiałów profilaktyczno – edukacyjnych, prenumerat specjalistycznych i czasopism o tematyce zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach w szczególności z problemem alkoholowym itp. oraz innych publikacji.
20. Zakup materiałów i sprzętu niezbędnego do funkcjonowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
21. Prowadzenie stałego i interaktywnego systemu informacji oraz lokalnych kampanii edukacyjnych.
22. Aktywna współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami.

Rozdział 4

Wspomaganie działalności instytucji , stowarzyszeń i osób fizycznych , służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspomaganie działalności Ośrodka Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Działdowie oraz Oddziału Leczenia Uzależnień w innych miejscowościach, które świadczą usługi medyczne w zakresie terapii i leczenia osób uzależnionych od alkoholu zamieszkałych na terenie gminy Działdowo.
2. Finansowanie wypoczynku letniego/zimowego dzieci i młodzieży ze środowisk zaniedbanych wychowawczo, rodzin dysfunkcyjnych i z problemem alkoholowym, dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka.

3. Wspieranie klubów abstynenta, współpraca ze stowarzyszeniami abstynenckimi.
4. Realizacja programów profilaktycznych i rehabilitacyjnych dla osób dorosłych.

Rozdział 5

Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Przeprowadzanie odpowiednich czynności wyjaśniających zmierzających do ustalenia osób dopuszczających się naruszenia przepisów zabraniających reklamy i produkcji napojów alkoholowych oraz zabraniających sprzedaży i podawaniu napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw.
2. Przeprowadzanie odpowiedniego postępowania pozwalającego na zgromadzenie odpowiednich materiałów niezbędnych do występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach związanych z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

1. Współpraca z CIS i KIS w zakresie integracji społecznej i zawodowej, pomoc dot. działań związanych z aktywnością zawodową mieszkańców gminy na rynku pracy.
2. Wspieranie przedsięwzięć mających na celu reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Rozdział 7

Instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego.

1. Przetwarzanie danych osobowych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przebiega w sposób zgodny z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w powiązaniu z zapisem RODO z dnia 27 kwietnia 2016 r.
2. Członkowie gminnej komisji zobowiązują się pisemnie – składają oświadczenie do zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskali przy realizacji zadań związanych z procedurą zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu.
3. Gminna komisja przyjmuje zgłoszenia o przypadku nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

4. Gminna komisja zaprasza na rozmowę osobę, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ww. ustawy i poddania się leczeniu odwykowemu.
5. Gminna komisja podejmuje działania dot. odpowiedniego zmotywowania osoby uzależnionej od alkoholu do rozpoczęcia leczenia i zmiany swojej postawy.
6. Gminna komisja dostosowuje się do nakazania przez sąd doręczenia za pośrednictwem komornika sądowego wniosku o zobowiązanie do leczenia odwykowego osobie, wobec której ten wniosek został złożony.
7. Pokrycie kosztów związanych z tzw. doręczeniem komorniczym i ustaleniem przez komornika adresu osoby, której wniosek będzie doręczony. (art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2018 roku o kosztach komorniczych).

Rozdział 8

Kompetencje członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Gminna komisja podejmuje pierwszy kontakt z klientem – osobą uzależnioną, zobowiązaną do leczenia odwykowego oraz dorosłym członkiem jej rodziny.
2. Członkowie komisji podejmują skuteczne strategie profilaktyczne, posiadają wiedzę o czynnikach ryzyka i czynnikach chroniących.
3. Wszyscy członkowie komisji posiadają przynajmniej podstawowy poziom interdyscyplinarnej wiedzy z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych w społeczności lokalnej.

Rozdział 9

Ograniczenie dostępności alkoholu.

1. Przestrzeganie Uchwał Rady Gminy w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy Działdowo miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz w sprawie ustalenia limitu punktów ze sprzedażą napojów alkoholowych powyżej 4,5 %.
2. Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem zgodności z uchwałami Rady Gminy dotyczącymi limitu punktów sprzedaży i ich lokalizacji.
3. Przestrzeganie zasad wydawania i cofanie zezwoleń na prowadzenie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
4. Organizacja i finansowanie szkoleń dla sprzedawców alkoholi.

Rozdział 10

Szczególne regulacje, wytyczne i rekomendacje związane z wprowadzeniem stanu pandemii.

Organizacja pracy i zadania gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w czasie epidemii.

1. GKRPA organizuje posiedzenia komisji z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa członków komisji i osób stawiających się na jej posiedzenie.

2. GKRPA przestrzega zaleceń i wytycznych publikowanych na stronach rządowych np.: www.gov.pl/web/koronawiris/aktualne-zasady-i-ograniczenia i ponadto wytyczne dla urzędów i instytucji www.gov.pl/web/rozwoj/urzed-y-i-instytucje-panstwowe.
3. GKRPA stosuje się do ograniczeń funkcjonowania urzędu, ustanowionych przez kierownika JST, w której ma swoją siedzibę.
4. Posiedzenia członków komisji, bez udziału osób wezwanych mogą odbywać się za pomocą środków porozumiewania się na odległość lub korespondencyjnie zgodnie z regulacją wynikająca z art. 15zzx ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z przeciwdziałaniem COVID -19.
5. Dofinansowanie miejsc pomocy do pracy zdalnej (zakup laptopów, mikrofonów, słuchawek, telefonów komórkowych, zakup oprogramowania itp.) dla punktów konsultacyjnych, placówek leczenia uzależnień, świetlic socjoterapeutycznych, członków GKRPA i GZI dla zapewnienia funkcjonowania miejsc pomocy w systemie zdalnym.
6. Zakup środków ochrony osobistej dla osób, które wykonują pracę w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
7. Prowadzenie edukacji publicznej we współpracy z innymi podmiotami i jednostkami w zakresie wpływu stanu epidemii na zwiększenie występowania problemów alkoholowych w gminie (informowanie obywateli o formach pomocy w tym szczególnym okresie).
8. Środki finansowe, które nie zostaną wykorzystane w ramach gminnego programu będą mogły być przeznaczone na przeciwdziałanie COVID -19.

Rozdział 11

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych:
 - a) Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zryczałtowane miesięczne wynagrodzenie za realizację zadań ustawowych wykonywanych podczas posiedzeń GKRPA, pracę oraz udział w posiedzeniach Komisji.
 - b) Wysokość wynagrodzenia członków od 1 stycznia 2021 r. ustalona zostaje w trybie i na zasadach określonych ustawą o minimalnym wynagrodzeniu za pracę z dnia 10 października 2002 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2177 ze zm.).
 - członkowie otrzymają wynagrodzenie za udział w każdym posiedzeniu GKRPA.
 - przewodniczącemu i sekretarzowi GKRPA przysługuje wynagrodzenie za pracę w komisji w wysokości 12 % minimalnego wynagrodzenia za pracę,
 - pozostałym członkom 6 % minimalnego wynagrodzenia za pracę.

- c) Wynagrodzenie nie przysługuje, gdy członek komisji wykonuje czynności, o których mowa w pkt.1 a w godzinach pracy i za te godziny otrzymuje wynagrodzenie w ramach stosunku pracy.
2. Podstawą naliczenia i wypłacenia wynagrodzenia, o którym mowa wyżej, jest lista obecności z poszczególnych posiedzeń komisji poświadczona przez Przewodniczącego .

Rozdział 12

Finansowanie programu.

Środki na realizację zadań własnych Gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w postaci niniejszego Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Na realizację tych zadań przeznaczają się w budżecie gminy kwotę 152 000,00 zł.

Szczegółowe zestawienie dochodów i wydatków na realizację Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 zawiera poniższa tabela:

Dział 851, rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi

§ 3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych zwrot kosztów podróży członkom komisji działających przy organach administracji publicznej.	300,-
§ 4010	Wynagrodzenia osobowe	100,-
§ 4110	Wydatki na ubezpieczenia społeczne	100,-
§ 4120	Składki na fundusz pracy	100;
§ 4170	Wynagrodzenia bezosobowe	2 5000;
1.	Wynagrodzenia dla prowadzących pozalekcyjne zajęcia profilaktyczne	4 840
2.	Wynagrodzenia dla członków GKRPA	20 160
§ 4190	Nagrody konkursowe	23.800,-
§ 4210	Zakup materiałów i wyposażenia	35.000;
1.	Zakup materiałów i wyposażenia do prowadzenia zajęć profilaktycznych, zakup nagród w konkursach, zakup materiałów edukacyjnych i do kampanii profilaktycznych, ulotek plakatów o tematyce antyalkoholowej, doposażenie CIS, KIS oraz innych podmiotów w ramach profilaktyki.	15 000
2.	Zakup materiałów dla OTU i W, oddziału/ośrodka leczenia uzależnień w systemie stacjonarnym oraz punktu konsultacyjnego, potrzebnych do pracy z osobami uzależnionymi, zakup materiałów, narzędzi i innych rzeczy do pracy z pacjentami, osobami uzależnionymi, współuzależnionymi, dziećmi i młodzieżą itp.	20 000
§ 4220	Zakup środków żywności	18.000;
§ 4300	Zakup usług pozostałych	44. 000;
1.	Organizowanie i finansowanie pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych oraz zajęć profilaktycznych z dziećmi i	44 000;

	młodzieżą, programów profilaktycznych, promowanie zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu, udział w kampaniach ogólnopolskich, organizowanie i finansowanie szkoleń dla pedagogów i osób pracujących z osobami uzależnionymi, dofinansowanie kształcenia pracowników lecznictwa odwykowego, dofinansowanie usług w postaci warsztatów, spektakli, szkoleń itp.	
§ 4410	Podróże służbowe krajowe	300;
§ 4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	5.000,-
1.	Pokrywanie kosztów sądowych i wydawania opinii psychologiczno-psychiatrycznych przez biegłych	5.000
§ 4700	Szkolenia pracowników służb cywilnych	300,-
RAZEM		152. 000,00

Środki finansowe uwzględnione w powyższym zestawieniu w trakcie trwania roku budżetowego 2021 mogą zostać zmienione na poszczególnych paragrafach poprzez wprowadzenie odrębnego zadania związanego z przeznaczeniem środków finansowych na walkę z COVID -19.

Rozdział 13 Realizatorzy Programu

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Wójt Gminy Działdowo przy współpracy następujących podmiotów:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Działdowie
3. Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Działdowie
4. Policja
5. Placówki oświatowe z terenu Gminy Działdowo
6. Sąd
7. Organizacje pozarządowe
8. Księża